



เทคนิคการใช้สื่อเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ให้เกิดผลสัมฤทธิ์

ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๖



(Best Practices)

โรงเรียนเทศบาลวัดท้ายตลาด
กองการศึกษา เทศบาลเมืองอุดรดิตถ์

แบบรายงาน “วิธีหรือแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ” สำหรับสถานศึกษา กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย

ชื่อผลงาน (Best Practices)

“เทคนิคการใช้สื่อเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลสัมฤทธิ์”

คำสำคัญ สื่อการเรียนการสอน

๑. บทนำ

กระบวนการ/วิธีดำเนินงานในอดีต

หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลวัดท้ายตลาด พุทธศักราช ๒๕๖๗ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ได้กำหนดให้ครูจัดการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง จากการลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ทั้ง ๓ ด้าน คือด้านความรู้ ด้านทักษะกระบวนการ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ได้บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ทั้ง ๓ ด้านอย่างเต็มศักยภาพนั้น จำเป็นต้องมีสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนและลักษณะเนื้อหาหรือกิจกรรมนั้นๆ ด้วย

สภาพทั่วไป

สื่อการเรียนการสอนเป็นตัวกลางซึ่งมีความสำคัญในกระบวนการเรียนการสอน มีหน้าที่เป็นตัวนำความต้องการของครูไปสู่ตัวนักเรียนอย่างถูกต้องและรวดเร็ว เป็นผลให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปตามจุดมุ่งหมายการเรียนการสอนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ดังนั้นครูผู้สอน คือผู้ทำให้เกิดการเรียนรู้และเป็นผู้ทำงานร่วมกับนักเรียนในการแสวงหาความรู้ รวมไปถึงการป้อนข้อมูลที่ถูกต้องให้กับนักเรียน ซึ่งสื่อการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนนำมาใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ หากยิ่งมีความหลากหลายก็จะช่วยส่งเสริมให้การจัดการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ช่วยให้บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ในเวลาอันรวดเร็ว แนวโน้มวิธีการเรียนรู้ของนักเรียนในอนาคตมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากโดยเน้นตัวผู้เรียนเป็นหลัก แทนการเน้นตัวผู้สอน ซึ่งการนำสื่อช่วยในการเรียนการสอนทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้และทบทวนได้ด้วยตนเองโดยไม่มีข้อจำกัด และทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น อีกทั้งช่วยให้ครูผู้สอนสอนตามจุดมุ่งหมายการเรียนการสอน และยังช่วยในการขยายเนื้อหาที่เรียนทำให้การสอนง่ายขึ้น ประหยัดเวลาในการสอน นักเรียนมีเวลาทำกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น จากความสำคัญดังกล่าว จะเห็นได้ถึงประโยชน์ของสื่อการเรียนการสอน ทำให้มองเห็นถึงความสำคัญของการสื่อสารที่มีประโยชน์และมีความจำเป็น สามารถช่วยพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โรงเรียนเทศบาลวัดท้ายตลาดในฐานะเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กให้เป็นผู้พร้อมด้วยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (ดี เก่ง มีคุณธรรมและจริยธรรม) จึงสร้างโอกาสให้แก่เด็กและเยาวชนได้แสดงออกซึ่งศักยภาพ และสุนทรียภาพ กิจกรรมสร้างสรรค์ ตลอดจนสนับสนุนส่งเสริมให้ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้ใช้ความรู้ ความสามารถ ในการพัฒนาการเรียนการสอนอย่างเต็ม

ความสามารถ จึงได้ให้ผู้รับผิดชอบโครงการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพผู้เรียนและบุคลากร จัดโครงการประกวดสื่อการเรียนการสอนของครูขึ้น เพื่อให้ครูได้แสดงผลงานทางวิชาการของครูในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนและเพื่อคัดเลือกเป็นตัวแทนกลุ่มสาระการเรียนรู้ระดับเทศบาล ระดับภาค และระดับประเทศต่อไป

ลักษณะสำคัญของวิธีหรือแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ

เพื่อเป็นการส่งเสริมและยกระดับศักยภาพให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลวัดท้ายตลาด ได้พัฒนาและใช้สื่อนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนได้อย่างสร้างสรรค์ และตรงกับความต้องการของครูผู้สอนและนักเรียน

วัตถุประสงค์ของวิธีหรือแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ

๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถในการใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
๒. เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันเกิดแนวปฏิบัติที่ดีในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้เกิดผลสัมฤทธิ์กับผู้เรียน
๓. เพื่อคัดเลือกตัวแทนกลุ่มสาระการเรียนรู้ระดับโรงเรียน ไปแข่งขันในระดับเทศบาล ระดับภาคและระดับประเทศ

เป้าหมาย

ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

- ร้อยละ 80 ของครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความสามารถในการผลิตสื่อการเรียนการสอน
- ร้อยละ 80 ของครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถยกระดับผลการเรียนของนักเรียนที่รับผิดชอบตามเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนด

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

- ครูและบุคลากรทางการศึกษาใช้สื่อในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นตัวแทนกลุ่มสาระการเรียนรู้ระดับเทศบาล ระดับภาค และระดับประเทศต่อไป
- นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียนกำหนด

๒. แนวทาง/ขั้นตอนการดำเนินงาน / Flow Chart (แผนภูมิ) ของวิธีหรือแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ

ลำดับขั้น วิธีปฏิบัติ

๑. ขึ้นวางแผน (Plan)

๑.๑ ประชุมครูวางแผนขอบเขตการดำเนินงานโครงการ เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน

๑.๒ จัดทำโครงการ

๑.๓ เสนอโครงการ ผ่านการพิจารณาจากหัวหน้ากลุ่มงาน ขอความเห็นชอบจาก รองผู้อำนวยการ และขออนุมัติโครงการจากผู้อำนวยการ เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี เสนอแผนปฏิบัติการประจำปี ขอความเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑.๔ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน

๑.๕.ประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อออกแบบวิธีการหรือนวัตกรรม

๒. ดำเนินการตามแผน (Do)

๒.๑ ประชุมประธานกลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อวางแผนกำหนดกรอบ การดำเนินการ

๒.๒ คัดเลือกตัวแทนครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเป็นตัวแทนสาระ ในการผลิตสื่อเข้าร่วมแข่งขันในระดับโรงเรียน

๒.๓ จัดหาอุปกรณ์ในการผลิตสื่อที่ใช้ในการเรียนการสอน ตลอดจนแหล่งเรียนรู้ที่ เหมาะสม

๒.๔ ดำเนินการสร้างเครื่องมือหรือนวัตกรรมที่ออกแบบไว้

๓. การตรวจสอบ (Check)

๓.๑ ผู้บริหารนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมสร้างขวัญกำลังใจ ในการดำเนินงาน

๓.๒ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูโดยใช้กระบวนการ PLC ในการแก้ไขปัญหา จัดทำข้อมูลรายงาน (Report) เป็นระยะเพื่อพัฒนาต่อไป

๔. การรายงานผลเพื่อปรับปรุงพัฒนา (Action)

๔.๑ สรุปรายงานผลการแข่งขันให้ผู้บริหารทราบ

๔.๒ นำผลการประเมินมาวิเคราะห์ร่วมกัน เพื่อที่จะได้นำไปเป็นข้อมูลในการวางแผน พัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

๓. ผลการดำเนินงาน

๑. ครูพัฒนาสื่อการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม และสามารถใช้อสื่อการเรียน การสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. ครูได้รับรางวัลระดับเทศบาล ระดับภาค และระดับประเทศ ในการแข่งขันโครงการส่งเสริม ความสามารถของนักเรียนและพนักงานครูเทศบาล

๓. นักเรียนได้รับความรู้ตามหลักสูตรด้วยสื่อการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนสร้างขึ้น ส่งผลให้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามค่าเป้าหมายที่กำหนดไว้

๔. โรงเรียนมีความภาคภูมิใจในผลงานของครูที่ได้เข้าร่วมแข่งขันในระดับต่างๆ จากหน่วยงาน ที่จัด

๔. บทเรียนที่ได้รับ

จากการดำเนินงานโครงการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพผู้เรียนและบุคลากร ได้พัฒนากระบวนการ ส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีภาวะผู้นำทางวิชาการในการพัฒนา และการปฏิบัติงาน ของครูส่งเสริมการประสานความร่วมมือในการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้

อย่างมีความสุข อย่างไรก็ตามการดำเนินการดังกล่าวต้องอาศัยความร่วมมือจากคณะครูและบุคลากรทุกคน ตลอดจนนักเรียนซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับผลจากการเรียนรู้ของครู การสะท้อนผลของครูและบุคลากรจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้กระบวนการส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีการขับเคลื่อนไปได้เป็นอย่างดี

๕. ปัจจัยเกื้อหนุน/ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑. ครูมีความรู้ ความสามารถในการผลิตสื่อการเรียนการสอนเหมาะสมกับผู้เรียน สามารถจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่โรงเรียนกำหนด

๒. ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข เกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ทำให้สามารถสร้างสรรค์ผลงานนำเสนอผลงานได้ด้วยตนเอง รู้จักตนเองหรือรู้จักความสำเร็จของตนเองได้ นำชื่อเสียงมาสู่โรงเรียนเป็นที่ยอมรับของชุมชนหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

3. ผู้ปกครองชื่นชมโรงเรียน ชื่นชมครูผู้สอนในการจัดการเรียนรู้ และยินดีให้การสนับสนุนโรงเรียนอย่างเต็มที่ตลอด

๔. การมีความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้เรียน / ผู้ปกครองและครู ทำให้การจัดกิจกรรมต่างๆ ผู้มีส่วนร่วมให้ความร่วมมืออย่างดี

๖. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ และ/หรือรางวัลที่ได้รับ

๖.๑ มีการเผยแพร่งานวิชาการที่เกี่ยวข้องอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ (บทความวิจัย) ดังนี้

๑) นำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ ๓ ประจำปี ๒๕๕๙ ณ อาคารหอประชุม มหาวิทยาลัยปทุมธานี กรุงเทพมหานคร



๒) นำเสนอผลงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ระดับชาติ สาขาการศึกษาและสาขาที่เกี่ยวข้อง ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ณ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จังหวัดนครปฐม



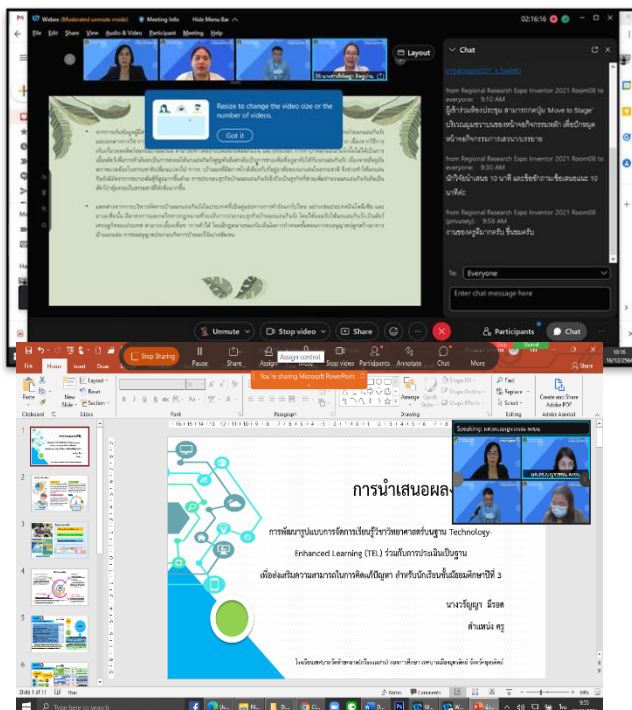
๓) ได้รับคัดเลือกบทความวิจัยเพื่อนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ ๑๐ ประจำปี ๒๕๖๐
ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร



๔) ได้รับคัดเลือกบทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารของมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรสุพรรณบุรี ในหัวข้อเรื่อง “พฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูที่อยู่ในบริบทต่างกัน”

๕) ได้รับคัดเลือกบทความวิจัยเพื่อนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ ๑๘ ประจำปี ๒๕๖๔
ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน นำเสนอด้านการศึกษายอดเยี่ยม

๖) ได้รับคัดเลือกบทความวิจัยเพื่อนำเสนอผลงานวิจัยในงานมหกรรมวิจัยส่วนภูมิภาค ๒๕๖๔
ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี



อีกทั้งนำไปเผยแพร่ขยายผลให้กับเพื่อนครูทั้งในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ได้รับความรู้เช่นเดียวกัน ดังนี้

๑) วิทยากรอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ สื่อนวัตกรรมและการเขียนรายงานวิธีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) สำหรับครูและผู้บริหารโรงเรียน ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรดิตถ์ เขต ๑

๒) วิทยากรโครงการสัมมนา เรื่อง "Brain-Based Learning สู่อการสร้างนวัตกรรม" มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์



๖.๒ จากสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย ทำให้ครูเข้าร่วมประกวดในงานมหกรรมการจัดการศึกษาท้องถิ่น ระดับภาคเหนือ ครั้งที่ ๑๑ ได้รับรางวัลเหรียญทอง ได้รับรางวัลรองชนะเลิศลำดับที่ ๑ ประเภทครู ในงานสัปดาห์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ ส่วนภูมิภาค และได้รับรางวัลระดับเหรียญทองรองชนะเลิศอันดับที่ ๒ ระดับภาคเหนือ ครั้งที่ ๑๓ รางวัลระดับเหรียญทอง ระดับภาคเหนือ ครั้งที่ ๑๕ รางวัลระดับเหรียญทอง ชนะเลิศ ระดับภาคเหนือ ครั้งที่ ๑๖ เป็นตัวแทน ไปแข่งระดับประเทศที่จังหวัดภูเก็ต ซึ่งเป็นรางวัล และผลงานที่ภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง





๖.๓ การนำนักเรียนเข้าร่วมแข่งขันการตอบปัญหาในโอกาสต่างๆ การแข่งขันคนเก่งท้องถิ่น การแข่งขันทักษะวิชาการ และในงานอื่นๆ เป็นประจำ โครงการวิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา ในงาน การแข่งขันทักษะทางวิชาการ ระดับภาคเหนือ ครั้งที่ ๑๓ ได้รับรางวัลเหรียญทอง ชนะเลิศในกิจกรรม การประกวดโครงงานวิทยาศาสตร์ ประเภทสิ่งประดิษฐ์ ระดับชั้น ม.๑-ม.๓ การแข่งขันทักษะทาง วิชาการและศิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ ๗๐ ระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับเงิน ลำดับที่ ๑๒ ระดับภาคเหนือ จังหวัดน่าน ได้รับรางวัลชนะเลิศในกิจกรรม Open House การแข่งขัน “ตอบปัญหา เพชรพระเกี้ยวน้อย” ระดับชั้น ม.๑-ม.๓ จนทำให้โรงเรียนเป็นที่รู้จักและได้รับความไว้วางใจ จากหน่วยงานต่างๆ

